

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **J. J.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245/2, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 3. 2016, č. j. 28 A 2/2015 - 35,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Rozhodnutím Magistrátu města Hradec Králové (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 8. 10. 2014, zn. P/2663/2014/OS1/DvP MMHK/183108/2014, byl žalobce (dále jen „stěžovatel“) uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v relevantním znění (dále jen „zákon o silničním provozu“), v příčinné souvislosti s porušením § 18 odst. 4 téhož zákona. Za to byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 2500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč. Tohoto přestupku se měl stěžovatel dopustit tím, že dne 19. 7. 2014 kolem 12:28 hod. v obci Hradec Králové, ul. Pražská v blízkosti kostela, řídil motorové vozidlo tovární značky Porsche 986 Boxter, registrační značky X, a měřícím zařízením MicroDigiCam LTI mu byla naměřena rychlost jízdy 74 km/hod., po odečtu odchylky měřícího zařízení ± 3 km/hod., skutečná rychlost jízdy 71 km/hod., a to v úseku, kde je povolena nejvyšší rychlost jízdy 50 km/hod. Stěžovatel tedy překročil nejvyšší povolenou rychlost o 21 km/hod.

Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal stěžovatel odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 12. 2014, č. j. 22154-2/DS/2014/Er, zamítl a napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu ke krajskému soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“). Rozsudkem ze dne 30. 3. 2016, č. j. 28 A 2/2015 – 35, krajský soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

II. Podstatný obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Stěžovatel namítá, že krajský soud nesprávně posoudil otázku absence sdělení obvinění, v důsledku čehož bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, neboť byl odsouzen za jiné protiprávní jednání, než kterého se dopustil. Dle sdělení obvinění, kterého se stěžovateli dostalo od správního orgánu I. stupně, se dopustil protiprávního jednání, protože jel rychlostí 76 km/hod. (po odečtu odchyly 73 km/hod.) v úseku pozemní komunikace, kde je nejvyšší povolená rychlost 50 km/hod. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl ale stěžovatel uznán vinným pro jednání odlišné, a sice proto, že jel rychlostí 71 km/hod. Z takového jednání však nebyl obviněn. Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, že se sám zkrátil na právu na sdělení obvinění, neboť se nezúčastnil ústního jednání, na kterém mu uvedené obvinění mohlo být sděleno. Stěžovatel uvedl, že se ústního jednání nezúčastnil, protože ve prospěch jemu dříve sdělenému obvinění neexistoval žádný důkaz; bylo tedy pro něj zbytečné vynakládat finanční prostředky k tomu, aby se dostavil ke správnímu orgánu I. stupně a upozornil ho na skutečnost, která je seznatelná ze spisu. Stěžovatel namítá, že má právo na sdělení obvinění i tehdy, pokud se ústního jednání neúčastní. Právo účastnit se ústního jednání stěžovateli vyplývá z čl. 6. odst. 3 písm. a) evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a dále např. z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), přičemž se dá také subsumovat pod právo na přípravu k obhajobě garantované v čl. 40 odst. 3 Listiny. Tato práva se však navzájem nepodmiňují a právo na přípravu obhajoby nelze podmiňovat účastí na ústním jednání. Stěžovatel se proto domnívá, že bylo zasaženo do jeho práva zaručeného čl. 40 odst. 3 Listiny, neboť se nemohl připravit na obvinění z protiprávního jednání spočívajícího v jízdě rychlostí 71 km/hod., neboť byl obviněn pouze z jízdy rychlostí 73 km/hod.; jízda nižší rychlostí je založena na jiných důkazních prostředcích.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že bylo „podivně“ manipulováno se snímky z měřicího zařízení, což dovozuje z toho, že ve správním spise bylo založeno více různých fotografií, které byly pořízeny z jiné vzdálenosti a v jiném čase, avšak byly označeny stejným číslem. Uvedenou námitku dle stěžovatele krajský soud nedostatečně vyvrátil, protože jen odkázal na vyjádření žalovaného, podle něhož měřicí zařízení pořizuje vícero samostatných fotografií, které jsou opatřeny jedním číslem snímku. Jsou-li ve správním spise různé snímky, na kterých je vozidlo vždy v jiné pozici, avšak jsou označeny stejným číslem snímku (nikoliv číslem měření), nelze tuto námitku vyvrátit odkazem na ničím nepodložené tvrzení žalovaného. Žalovaným tvrzená funkčnost (resp. disfunkčnost) měřicího zařízení, která má spočívat v označování více snímků stejným číslem, není podle stěžovatele obecně známou skutečností a nevyplývá ani z obsahu spisu. V této souvislosti stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2014, č. j. 6 As 187/2014 – 60, který se podle stěžovatele týká obdobné věci, v níž nebylo prokázáno tvrzení žalovaného o vlastnostech měřicího zařízení (rychloměru),

pokračování

přičemž krajský soud z takového tvrzení vycházel a v důsledku toho bylo rozhodnutí krajského soudu následně Nejvyšším správním soudem zrušeno.

Stěžovatel dále namítá, že nebylo dostatečně specifikováno místo protiprávního jednání. Dle stěžovatele je místo spáchání protiprávního jednání ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně specifikováno nedostatečně, neboť je zde uvedeno „*na pozemní komunikaci v Hradci Králové v ul. Pražská (v blízkosti kostela)*“. Ulice Pražská má 2,5 km a obsahuje různé úpravy nejvyšší povolené rychlosti, přičemž ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně není specifikován směr jízdy a alespoň přibližné určení úseku ulice Pražská. Uváděné upřesnění „*v blízkosti kostela*“ není dostatečné, neboť stěžovateli není zřejmé, kde se v Hradci Králové nachází kostel, což nelze zjistit ani za použití Google Maps. Krajský soud tak nesprávně zhodnotil otázku určitosti výroku. Krajskému soudu může být známo, kde se v Hradci Králové nachází kostel, nicméně stěžovateli či jiným subjektům toto známo být nemusí. Krajský soud podložil svůj závěr pouze znalostí místních reálií, ale rozhodnutí správního orgánu by mělo být srozumitelné i pro jiné subjekty, které těmito znalostmi nedisponují. Nepřezkoumatelné je pak dle stěžovatele tvrzení krajského soudu o tom, že se v Hradci Králové na ulici Pražská nachází pouze jeden kostel, neboť krajský soud neuvádí, na základě jakých poznatků takový závěr činí, případně netvrdí, že by prováděl v ulici Pražská (resp. v cca 180 domech, které jsou v této ulici postaveny) šetření za účelem zjištění, kolik kostelů se v ulici nachází. Krajský soud rovněž nevypořádal námitku, která se týká stěžovatelem tvrzené vady rozhodnutí správního orgánu I. stupně (a potažmo žalovaného), která spočívá v tom, že ve výroku uvedeného rozhodnutí není uveden směr jízdy vozidla stěžovatele. V obci je totiž v každém úseku odlišná úprava nejvyšší povolené rychlosti, jiný charakter komunikace, okolí, atd. V souvislosti se specifikací místa protiprávního jednání stěžovatel poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 As 111/2015 – 42, a uvádí, že pokud by místo protiprávního jednání bylo specifikováno přesně, mohl by stěžovatel soudu předložit např. fotografii dopravního značení, kterou by prokázal, že v předmětném úseku platí odlišná úprava nejvyšší povolené rychlosti.

Stěžovatel dále tvrdí, že mu nebylo řádně doručeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Stěžovateli sice byl doručen e-mail od správního orgánu I. stupně, jehož přijetí potvrdil, ale který neobsahoval deklarované přílohy. Krajský soud konstatoval, že toto tvrzení je irelevantní, a uvedl, že bylo doručováno na adresu zástupce stěžovatele, neboť doručování na jeho e-mail nepřispívalo k urychlení řízení vzhledem k tomu, že stěžovatel nepotvrzoval přijetí zprávy následující pracovní den po jejím odeslání, ale druhý až čtvrtý den; proto stěžovatel neměl nárok, aby mu byly doručovány písemnosti na e-mail. S tímto hodnocením krajského soudu stěžovatel nesouhlasí a namítá, že průměrná doba, po kterou správní orgán I. stupně čekal na potvrzení přijetí e-mailu, byla 1,5 dne, což je hluboce pod průměrem doby, za kterou správní orgán I. stupně doručuje průměrně písemnosti (dle stěžovatele za 5,3 dne; průměrná doba k doručení doporučeného dopisu pak přesahovala 11 dnů). Doručování prostřednictvím e-mailu tak podle stěžovatele přispělo k urychlení řízení. Ustanovení § 19 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), navíc podle stěžovatele nespojuje právní nárok na doručování písemností na e-mail s potvrzením doručení zprávy následující pracovní den, ale s požadavkem urychlení řízení, což bezpochyby bylo splněno. Stěžovatel činí zejména sporným obsah e-mailu týkajícího se rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť dle jeho názoru právě v tomto případě měl nárok na doručování písemností na e-mail, neboť do té doby potvrzoval písemnosti následující pracovní den. Podle stěžovatele je nesprávný názor krajského soudu, že stěžovatel měl informovat správní orgán I. stupně o doručení e-mailu, jenž byl nadepsán jako „rozhodnutí“, pokud tento e-mail neobsahoval přílohu. Žádná taková povinnost stěžovateli ze zákona nevyplývá a správní orgán I. stupně nemůže odpovědnost za vlastní pochybení přesouvat na zmocněnce stěžovatele. Navíc by takové jednání bylo neslučitelné s výkonem obhajoby v širším slova smyslu, neboť by šlo o úkon v neprospěch zastoupeného.

Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení a přiznal stěžovateli náhradu nákladů řízení.

Žalovaný se ztotožnil se závěry krajského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Přitom zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

K námitce absence sdělení obvinění stěžovateli z daného skutku Nejvyšší správní soud uvádí, že souhlasí se závěry krajského soudu, který konstatoval, že správní orgán I. stupně neprojednával jiný skutek, než ze kterého byl žalobce obviněn, a proto nebylo nutné sdělit obvinění nové. Skutek z pohledu přestupkového práva vymezil krajský soud jako určitou událost ve vnějším světě spočívající v jednání člověka, které může mít znaky přestupku. Podstatu skutku tak tvoří jednání pachatele a následek tímto jednáním způsobený, který je relevantní z hlediska přestupkového práva. Za podstatu skutku se považuje právně relevantní jednání pachatele a jím zapříčiněný právně významný následek. Totožnost skutku je přitom mnohdy významná při posuzování zásady *ne bis in idem*. Momentem, který dělí pachatelovo jednání na různé skutky, je právě následek z hlediska (přestupkového) práva.

V projednávané věci správní orgán I. stupně projednával jednání stěžovatele spočívající v překročení nejvyšší povolené rychlosti o 20 km/h v místě, kde je nejvyšší povolená rychlost 50 km/h. Stěžovateli byla v rozmezí 3 sekund naměřena rychlost 76 a 74 km/h (po odečtu odchylky 73 a 71 km/h). Nejprve byla ve skutku specifikována rychlost 76 km/h. Na základě důkazní situace správní orgán I. stupně nově ve skutkové větě specifikoval rychlost na 74 km/h. K tomuto kroku správní orgán přistoupil proto, že snímek z měřicího zařízení, na němž je zachycena rychlost 76 km/h, dostatečně neprokazuje registrační značku vozidla, které bylo změřeno, ačkoli je z něj zřejmé, že se jedná o totéž vozidlo, které bylo později v časovém odstupu 3 sekund zachyceno na dalším snímku. Na druhém snímku je již vozidlo dostatečně identifikovatelné s naměřenou rychlostí 74 km/h. Správní orgán I. stupně podotkl, že nejde o zásah do stěžovatelových práv v jeho neprospěch. Tuto korekci provedl při ústním jednání, přičemž v rámci této korekce nedošlo ke změně právní kvalifikace jednání stěžovatele.

Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že skutkové vymezení jednání, které soud či správní orgán považují za deliktní, je základní podmínkou práva na obhajobu stíhaného. Musí být přitom dbáno, aby byl postihovaný skutek popsán v maximální možné míře jednoznačně co do způsobu jeho spáchání, včetně určení místa a času deliktního jednání. Tímto musí být zaručena odlišitelnost od jiných jednání. Mezi vymezeným sdělením předmětu

pokračování

sankčního řízení a popisem skutku v meritorním rozhodnutí ve věci pak musí existovat alespoň v podstatných rysech soulad. Posouzení, zda takový soulad existuje, nepodléhá jednotným pravidlům a tuto otázku je vždy nutno zodpovědět individuálně (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2011, č. j. 2 Afs 91/2009 – 149, nebo také usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 – 73).

Mezi skutkem vymezeným ve sdělení předmětu správního řízení a skutkem, pro který je účastník ve správním řízení následně trestán, nemusí existovat po stránce skutkové naprostý soulad, neboť v průběhu řízení mohou některé dílčí skutečnosti teprve vyplynout najevo či může jinak dojít ke korektuře původních skutkových předpokladů. Jestliže by však byl v průběhu správního řízení zjištěn aspekt jednání, který dosud účastníku správního řízení nebyl vytýkán, a vede-li toto nové skutkové zjištění k rozšíření právní kvalifikace postihovaného jednání, je nutno přistoupit k rozšíření „obvinění“ a poskytnout tak stíhané osobě právo přizpůsobit této nové skutečnosti svou obhajobu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2011, č. j. 2 Afs 91/2009 – 149).

V případě skutkového vymezení stíhaného jednání lze připustit jen jeho určitá upřesnění či zúžení, přičemž nic nebrání ani změně právní kvalifikace takového jednání. Dojde-li ovšem ke změně právní kvalifikace, je vždy nutné zajistit, aby stíhaná osoba byla se změnou právního hodnocení věci seznámena a byl jí dán dostatečný prostor přizpůsobit této skutečnosti svou obhajobu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2005, č. j. 2 As 44/2004 - 62, publikovaný pod č. 1378/2007 Sb. NSS, a ze dne 20. 11. 2003, č. j. 5 A 73/2002 – 34, publikovaný pod č. 296/2004 Sb. NSS).

Vzhledem k tomu, že trestání za správní delikty musí podléhat obdobnému režimu jako trestání za trestné činy, je správní trestání a trestání za trestné činy vystavěno na obdobných principech (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002 – 27, publ. pod č. 461/2005 Sb. NSS). V této souvislosti lze poukázat také na usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2002, sp. zn. II. ÚS 143/02, které se týká věci v trestním řízení, jehož závěry lze vztáhnout rovněž na nyní projednávanou věc. Podle zmíněného usnesení Ústavního soudu teorie ani praxe nechápe totožnost skutku jen jako naprostou shodu mezi skutkovými okolnostmi popsány v žalobním návrhu a výrokem soudu. Postačí shoda mezi podstatnými skutkovými okolnostmi, přičemž soud může a musí přihlížet i k těm změnám skutkového stavu, k nimž došlo při soudním projednávání věci. Skutkový děj v žalobním návrhu může doznat změny na podkladě výsledků hlavního líčení. Totožnost skutku bude zachována také tehdy, je-li dána shoda alespoň v jednání při rozdílném následku nebo shoda alespoň v následku při rozdílném jednání, ale rovněž i tehdy, je-li jednání nebo následek (případně obojí) shodné alespoň částečně, za předpokladu, že bude dána shoda v podstatných okolnostech, jimiž se rozumí zejména skutkové okolnosti charakterizující jednání nebo následek z hlediska právní kvalifikace, která přichází v úvahu.

V projednávané věci správní orgán I. stupně upřesnil rychlost vozidla, které řídil stěžovatel, ze 73 km/hod. na 71 km/hod. Takovou změnu nelze považovat za podstatnou změnu skutkových okolností, neboť se jednalo pouze o rozdíl 2 km/hod., přičemž byla zachována stejná právní kvalifikace a stěžovateli bylo stále vytýkáno, že překročil maximální povolenou rychlost vozidla o více než 20 km/hod. Žádný nový aspekt jednání mu nebyl přičten, jednalo se jen o upřesnění skutkových zjištění. Vzhledem k tomu, že v rámci upřesnění skutkových zjištění nedošlo k podstatné změně skutku, byla zachována totožnost skutku. V rámci této úpravy nedošlo ani ke změně právní kvalifikace, proto správní orgán I. stupně nepochybil, jestliže s takovou změnou stěžovatele před vydáním svého rozhodnutí neseznámil; z téhož důvodu

nebylo ani dotčeno právo stěžovatele na obhajobu. Argumentu stěžovatele o tom, že v takovém případě „rozhodují důkazní prostředky, kterých se má užít“, nelze v tomto případě s ohledem na citovanou judikaturu přisvědčit. V této souvislosti je rovněž vhodné zdůraznit, že bylo pouze věci stěžovatele (resp. jeho zmocněnce), zda se ústního jednání zúčastní či nikoli. Stěžovatel (resp. jeho zmocněnec) byl k ústnímu jednání řádně předvolán, avšak bez uvedení důvodu se nedostavil a nenavrhl žádný další termín pro konání ústního jednání; konstatování, že pro něj bylo zbytečné vynakládat finanční prostředky na dopravu ke správnímu orgánu I. stupně, není překážkou, pro kterou by správní orgán nemohl v řízení pokračovat a v nepřítomnosti stěžovatele (jeho zmocněnce) věc v souladu s § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v relevantním znění (dále jen „zákon o přestupcích“), projednat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2006, č. j. 1 As 19/2005 – 71).

K námitce, že se snímky z měřicího zařízení bylo manipulováno, Nejvyšší správní soud uvádí, že jde o zjevně nedůvodnou námitku. Pro projednávanou věc je nepodstatné, jak byly snímky z měřicího zařízení označeny, neboť to není informace, která by měla význam pro hodnocení věci. Důležité je, že ze snímků lze identifikovat vozidlo, které překročilo nejvyšší povolenou rychlost. Nejvyšší správní soud navíc zdůrazňuje, že sám stěžovatel nerozporuje, že na daných snímcích je zachyceno jeho vozidlo, které řídí právě on, proto lze jeho tvrzení o údajné manipulaci se snímky a možnosti špatného zaznamenání rychlosti jedoucího vozidla považovat jen za spekulativní a ničím nepodložené. I kdyby snímky z měřicího zařízení nebyly označeny žádným číslem, nic by to na závěru správního orgánu I. stupně o spáchání přestupku stěžovatelem nemohlo změnit a krajský soud nijak nepochybil, jestliže se při posouzení této otázky ztotožnil se závěry žalovaného.

V této souvislosti není ani důvodný odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2014, č. j. 6 As 187/2014 – 60, s argumentací, že v uvedeném rozsudku byla řešena funkčnost měřicího zařízení (rychloměru) a krajský soud pouze převzal tvrzení žalovaného. V této stěžovatelem odkazované věci se jednalo o posouzení případu, v němž měřicí zařízení změří rychlost vozidla, popřípadě nezměří, pokud je špatně nastaveno. Nejvyšší správní soud konstatoval, že nelze převzít tvrzení žalovaného tehdy, pokud nelze jednoduše vyvrátit námitku stěžovatele, že snímek z měření je atypický s ohledem na pouze částečné zachycení měřeného vozidla a registrační značky v pravé části snímku. V nyní posuzované věci Nejvyšším správním soudem ovšem není sporná otázka nastavení měřicího zařízení a jeho schopnosti zachytit rychlost projíždějícího vozidla ve spojení s atypickým snímkem z měření. Ve stěžovatelově případě byl snímek čitelný a nebyl nijak nestandardní (atypický). Odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2014, č. j. 6 As 187/2014 – 60, proto není příležitý.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce nedostatečné specifikace místa protiprávního jednání. Dle § 77 zákona o přestupcích platí, že výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí mj. obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, druh a výměru sankce. Jak vymezil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 – 39, smyslem přesného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí je, „ (...) aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jiným jednáním. V rozhodnutí, jímž se trestá za spáchaný přestupek, je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen. To lze zajistit jen dostatečnou konkrétními údaji, které skutek charakterizují. Taková míra podrobnosti je nezbytná pro celé řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu.“ Ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo místo specifikováno takto: „na pozemní komunikaci v Hradci Králové v ul. Pražská (v blízkosti kostela)“. Stěžovatel namítal, že mu

pokračování

není známo, kde se v Hradci Králové nachází kostel, proto nemohl např. prokázat, že v předmětném úseku platí odlišná úprava nejvyšší povolené rychlosti.

Otázkou specifikace místa spáchání přestupku se Nejvyšší správní soud zabýval v řadě svých rozhodnutí. Dle Nejvyššího správního soudu není nutné specifikovat místo spáchání přestupku „na metr“ přesně, což v případě přestupků překročení nejvyšší povolené rychlosti není ani objektivně možné. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 – 39, uvedl, že místo spáchání přestupku lze vymezit přesněji, a to např. za pomoci uvedení čísla popisného budovy v blízkosti místa spáchání přestupku, popřípadě zmíněním v blízkosti stojícího dominantního objektu či za pomoci souřadnic GPS, přičemž vadou výroku není neuvedení směru jízdy vozidla. Uvedení směru jízdy sice podrobněji specifikuje způsob spáchání přestupku, nicméně není nezbytnou náležitostí výroku o spáchání přestupku. Je nutné mít také na paměti, že posouzení, zda místo spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí je dostatečně konkrétní, je otázkou posouzení okolností v každém jednotlivém případě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2015, č. j. 4 As 63/2015 – 52). V každém individuálním případě je tedy nutné posoudit, zda úsek pozemní komunikace popsán ve výroku rozhodnutí správního orgánu o přestupku společně s označením času a způsobu spáchání přestupku je vymezen dostatečně konkrétně tak, aby nemohl být skutek zaměněn s jiným.

Úsek pozemní komunikace, kde k přestupku došlo, je ve skutkové větě rozhodnutí správního orgánu I. stupně popsán názvem ulice s bližší specifikací „v blízkosti kostela“. Místo spáchání přestupku je tedy upřesněno uvedením dominanty nacházející se v blízkosti místa spáchání přestupku, což – jak již Nejvyšší správní soud dovodil ve své judikatuře - postačuje ke konkretizaci místa spáchání přestupku. Takto specifikované místo spáchání přestupku spolu s uvedením času a způsobu jeho spáchání je způsobilé konkretizovat daný skutek tak, aby nebyl zaměněn s jiným. Je tedy postaveno dostatečně na jisto, kde ke spáchání přestupku došlo, a není proto ani podstatné, že ve výroku rozhodnutí v tomto případě není uveden směr jízdy vozidla. Ačkoli uvedení směru jízdy vozidla řízeného osobou, která je obviněna z přestupku, podrobněji specifikuje způsob spáchání přestupku, není nezbytnou náležitostí výroku rozhodnutí o přestupku. Podstatné je to, že skutek byl v nyní posuzované věci vymezen tak, aby nemohl být zaměněn s jiným (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 – 39).

Nejvyšší správní soud nepovažuje v této souvislosti za přílehlavý odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 As 111/2015 – 42, neboť se jedná o skutkově odlišný případ. V uvedeném rozsudku se Nejvyšší správní soud zabýval případem uložení pokuty za stání motorového vozidla bez zaplaceného parkovacího poplatku. Ve výroku rozhodnutí správního orgánu bylo místo spáchání přestupku konkretizováno pouze názvem ulice, přičemž v této ulici se nacházely jak úseky s placenými místy k parkování, tak i s místy neplacenými. Nejvyšší správní soud v tomto případě uzavřel, že specifikace místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí správního orgánu pouze názvem ulice je nedostatečná, neboť na této ulici je různý režim parkovacích míst. V nyní projednávané věci ovšem bylo místo spáchání přestupku mimo uvedení názvu ulice blíže konkretizováno údajem, že se tak stalo „v blízkosti kostela“, není proto pochyb, na kterém místě ulice ke spáchání přestupku stěžovatelem došlo.

V této souvislosti nelze opomenout námitku stěžovatele, že je nepřekoumatelný závěr krajského soudu o tom, že na ulici Pražská v Hradci Králové se nachází pouze jeden kostel.

K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že na str. 6 napadeného rozsudku krajský soud uvádí, na základě čeho dospěl k takovému závěru, neboť uvedl, že je mu dané místo dobře známo na základě znalostí místních poměrů. Krajský soud má své sídlo v Hradci Králové, je proto zřejmé, že mu zjevně může být známo, jaké dominanty se na ulici Pražské v městě, v němž sídlí, nacházejí, a to ve stejném rozsahu jako např. obyvatelům tohoto města. Z uvedeného pohledu se proto jedná o obecně známou skutečnost, kterou je třeba rozumět takovou skutečnost, která je známa širšímu okruhu osob. Tvrdí-li pak stěžovatel, že on sám nedisponuje danou místní znalostí, jde o tvrzení nevěrohodné a zjevně účelové již s ohledem na skutečnost, že jako adresu svého bydliště uvádí Hradec Králové (viz záhlaví tohoto rozsudku).

Krajský soud rovněž konstatoval, že předmětný kostel lze dohledat na mapě, kterou stěžovatel předložil v řízení před krajským soudem, aniž by ji provedl k důkazu (ve věci bylo rozhodováno bez nařízení jednání), což je ovšem v rozporu s § 77 odst. 1 s. ř. s. Uvedené však představuje pouze dílčí pochybení krajského soudu a nejedná se v daném případě o vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], neboť lze dovodit, že výrok rozsudku krajského soudu by byl stejný i za situace, kdy by k tomuto pochybení nedošlo (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2005, č. j. 6 Ads 57/2004 – 59). V této souvislosti je totiž především podstatná skutečnost, že o místě spáchání přestupku stěžovatelem nejsou důvodné pochybnosti, nebylo jím zpochybněno v řízení před správními orgány a jeho pouhé negativní tvrzení v žalobě a kasační stížnosti, že na předmětné mapě on sám kostel „neshledává“ a „nevidí“ ani případné označení „kostel sv. Anny“, není s to správnost závěrů krajského soudu, které vycházejí nejen se znalostí místních poměrů, ale jsou také v souladu s obsahem správního spisu, vyvrátit. V této souvislosti je rovněž zásadní, že stěžovatel nepopírá, že ke změření rychlosti vozidla, které řídil, došlo na ulici Pražské v Hradci Králové, přičemž ani v rámci své argumentace neoznačuje konkrétní úsek jmenované silnice, kde je nejvyšší povolená rychlost jiná než 50 km/hod.

V souvislosti s uvedenou námitkou stěžovatele je v neposlední řadě významné, že s takto konkretizovaným místem spáchání přestupku byl stěžovatel seznámen v příkazu ze dne 20. 8. 2014, zn. P/2663/2014/OS1/DvP, a již v průběhu správního řízení proto mohl v daném směru uplatnit námitky a navrhnout důkazy, že např. byl na jiném konkrétním místě (např. na místě, kde byla povolena vyšší rychlost) nebo že povolenou rychlost nepřekročil apod. Z téhož důvodu nebylo zapotřebí provádět místní šetření za účelem zjištění, zda se v Hradci Králové na ulici Pražské nachází kostel, a nebylo ani nutné, aby krajský soud ve věci případně nařizoval jednání za účelem seznámení stěžovatele s uvedenou notorií, neboť stěžovateli byla její existence známa již z průběhu správního řízení.

Není důvodná ani námitka stěžovatele, podle níž krajský soud nevypořádal jeho námitku týkající se (ne)uvedení směru jeho jízdy ve výroku rozhodnutí o přestupku. V této souvislosti nelze odhlédnout od skutečnosti, že tato „námitka“ byla součástí žalobní námitky vytykající nedostatečnou identifikaci místa spáchání přestupku správními orgány. Skutečnost, že se krajský soud s částí uvedené žalobní námitky výslovně nevypořádal, nemůže mít v projednávané věci vliv na zákonnost jeho rozsudku, neboť dospěl ke správnému závěru o jednoznačné identifikaci místa spáchání přestupku, na což nemůže mít vliv (ne)uvedení směru jízdy vozidla stěžovatele, jak již bylo výše rozvedeno.

Stěžovatel namítá, že mu ve správním řízení byly nesprávně doručovány písemnosti, resp. že mu nebylo doručeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Stěžovatel také nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že doručování prostřednictvím e-mailu nepřispívalo k urychlení řízení.

pokračování

Uvedenou otázkou se zabýval Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 19. 8. 2015, č. j. 3 As 5/2015 – 42, v němž uvedl následující:

„Ustanovení § 19 odst. 3 správního řádu upravuje institut adresy pro doručování (coby preferovaný způsob určení doručného místa), zahrnující i elektronickou adresu. Toto ustanovení (v kontextu § 20 odst. 1 správního řádu) tedy obecně připouští, aby byly písemnosti účastníkovi řízení k jeho žádosti prioritně doručovány na elektronickou adresu, přičemž současně stanoví, za jakých podmínek je tak možné činit. Byť to ze samostatného znění tohoto ustanovení není na první pohled zřejmé, lze dovést, že účastník řízení nemá nárok na to, aby mu správní orgán doručoval písemnosti na elektronickou adresu vždy, kdy o to požádá. § 19 odst. 3 správního řádu totiž vyžaduje, aby tento způsob doručování nevylučoval zákon nebo povaha věci (tento postup je vyloučen zejména tehdy, má-li adresát zřízenou datovou schránku), přičemž takový postup je namísto zejména tehdy, může-li to přispět k urychlení řízení. Dospěje-li tedy správní orgán k závěru, že požadavek účastníka řízení, aby se mu doručovalo právě na tuto (sui generis) adresu pro doručování, nemůže k urychlení řízení přispět (typicky existují-li zjevné indicie o snaze účastníka řízení tímto způsobem celý proces zpomalovat), může (při respektování obecného požadavku rychlosti řízení, vyjádřeného v § 6 odst. 1 správního řádu) doručovat písemnosti tak, jako by adresát o doručování na elektronickou adresu nepožádal, a bude mu doručovat „standardním způsobem“ (v daném případě tedy poštou, na adresu trvalého pobytu zmocněnce).

Na ustanovení § 19 odst. 3 správního řádu navazuje odst. 8, dle kterého je elektronicky odeslaná písemnost doručena až v okamžiku, kdy její převzetí potvrdí adresát (datovou zprávou opatřenou jeho zaručeným elektronickým podpisem). Na rozdíl od jiných způsobů doručování je tedy doručování písemnosti na elektronickou adresu vázáno na aktivní součinnost adresáta, ve smyslu jeho výslovného potvrzení doručení písemnosti. Tento požadavek zákona je logickým vyústěním potřeby mít najisto postaveno, zda, případně kdy byla úřední písemnost adresátovi doručena. Správní řád proto dále v § 19 odst. 8 stanoví, že nepotvrdí-li adresát tímto způsobem převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den poté, co správní orgán (datovou) zprávu obsahující písemnost odeslal, a tato zpráva se nevrátila jako nedoručitelná, doručí správní orgán písemnost tak, jako kdyby adresát o doručení na elektronickou adresu vůbec nepožádal.“

Uvedené závěry jsou plně aplikovatelné rovněž na nyní projednávanou věc. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že dne 27. 8. 2014 byla správnímu orgánu I. stupně, společně s podáním odporu proti příkazu ze dne 20. 8. 2014, zn. P/2663/2014/OS1/DvP, doručena také žádost stěžovatele o zaslání veškerých písemností v rámci tohoto řízení na elektronickou adresu jeho zmocněnce P. K.; plná moc byla připojena.

Správní orgán I. stupně žádosti zmocněnce stěžovatele o doručování na elektronickou adresu vyhověl, neboť první písemnost odeslanou po vznesení tohoto požadavku v podaném odporu, tedy předvolání ze dne 9. 9. 2014, zn. P/2663/2014/OS1/DvP, zaslal dne 25. 9. 2014 na předmětnou elektronickou adresu; dne 26. 9. 2014 bylo zmocněncem stěžovatele zasláno potvrzení o jejím přijetí. Dále správní orgán I. stupně zaslal stěžovateli dne 13. 10. 2014 na elektronickou adresu rozhodnutí ze dne 8. 10. 2014, zn. P/2663/2014/OS1/DvP; teprve dne 16. 10. 2014 pak bylo zmocněncem stěžovatele zasláno potvrzení o přijetí zprávy. Dne 31. 10. 2014 zmocněnec stěžovatele podal blanketní odvolání. Usnesením ze dne 5. 11. 2014, zn. P/2663/2014/OS1/DvP, správní orgán I. stupně určil lhůtu k vyjádření se a k doplnění odvolání do 5 dnů od doručení tohoto usnesení, které dne 6. 11. 2014 zaslal na elektronickou adresu zmocněnce stěžovatele; dne 10. 11. 2014 zmocněnec stěžovatele zaslal potvrzení o přijetí zprávy.

S ohledem na uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem krajského soudu, že v daném případě lze mít o poskytování potřebné součinnosti zmocněncem stěžovatele důvodnou pochybnost, neboť potvrzení o převzetí rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 13. 10. 2014 neodeslal nejpozději následující pracovní den. Krajský soud rovněž správně

vedl, že tato pochybnost byla dále umocněna obdobným postupem zmocněnce stěžovatele při doručování usnesení ze dne 5. 11. 2014, neboť ani potvrzení o přijetí této zprávy neodeslal následující pracovní den. Následkem uvedeného nebyly správní orgány již od prvního opožděného potvrzení o přijetí zprávy (tj. rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 13. 10. 2014) povinny doručovat další písemnosti na elektronickou adresu zmocněnce stěžovatele, ale naopak byly povinny doručit písemnosti tak, jako kdyby vůbec o doručení na elektronickou adresu nebylo požádáno. Této povinnosti správní orgány dostaly a postupovaly nad její rámec, pokud i nadále současně doručovaly předmětné písemnosti na požadovanou elektronickou adresu zmocněnce stěžovatele, což však již nebylo relevantní pro účinné doručení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2015, č. j. 3 As 5/2015 – 42).

V této souvislosti lze proto k námitce stěžovatele, že mu nebylo doručeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 13. 10. 2014, opětovně uvést, že dle obsahu správního spisu bylo toto rozhodnutí vypraveno dne 14. 10. 2014 na danou elektronickou adresu a potvrzení o přijetí zprávy zástupcem stěžovatele bylo odesláno teprve dne 16. 10. 2014. Přijetí uvedeného rozhodnutí tedy nebylo potvrzeno nejpozději v následující pracovní den, proto správní orgán I. stupně v souladu s § 19 odst. 8 správního řádu přistoupil k doručení prostřednictvím držitele poštovní licence.

V této souvislosti již z uvedených důvodů není pro rozhodnutí ve věci z hlediska posouzení doručení rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 13. 10. 2014 podstatné, zda a kdy bylo stěžovateli (jeho zmocněnci) toto rozhodnutí doručeno e-mailem, neboť relevantní bylo doručení právě prostřednictvím držitele poštovní licence. Správní orgány přitom, jak uvedl již krajský soud, považovaly za účinné až doručení rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 13. 10. 2014 prostřednictvím držitele poštovní licence (tedy pozdější datum) a odvolání stěžovatele projednaly jako včas podané.

Pro úplnost ovšem Nejvyšší správní soud k námitce stěžovatele, že nebyl povinen informovat správní orgány o tom, že součástí e-mailu označeného jako „rozhodnutí“ nebyla příloha, tj. rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 13. 10. 2014, uvádí, že jde o námitku opět zjevně účelovou. Nejvyšší správní soud se v této souvislosti zcela ztotožňuje se závěry krajského soudu, který přílehlavě dovodil, že zmocněnec stěžovatele v potvrzení o přijetí předmětné zprávy pouze uvedl, že potvrzuje přijetí zprávy, přestože ve zprávě odeslané správním orgánem I. stupně bylo uvedeno: „*Tento mail byl odeslán elektronickou podatelnou Magistrátu města Hradec Králové. Obsah sdělení najdete v příloze či přílohách tohoto mailu.*“ Je skutečně nelogické, že by zmocněnec stěžovatele ve svém potvrzení přijetí zprávy ze dne 16. 10. 2014 v případě, že by zpráva skutečně žádnou přílohu neobsahovala, uvedené správnímu orgánu nesdělil. Pochybnosti o tvrzení stěžovatele pak jen potvrzuje jeho následně podané odvolání, v němž opět nezmiňuje, že by předmětné rozhodnutí jako takové dosud neobdržel, přičemž ovšem výslovně uvádí, že podává odvolání do rozhodnutí sp. zn. P/2663/2014/OS1/DvP. Stěžovatel nic v uvedeném směru nevedl ani v potvrzení o přijetí zprávy ze dne 10. 11. 2014 (usnesení ze dne 5. 11. 2014). Skutečnost, že předmětný e-mail údajně neobsahoval žádnou přílohu, stěžovatel namítal poprvé až v žalobě, ale tato skutečnost neplyne ani z „printscreenu“ e-spisu správního orgánu I. stupně, v němž je zaznamenáno vypravení písemnosti včetně přílohy.

IV. Závěr a náklady řízení

Ze všech uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine* zamítl.

pokračování

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel úspěch neměl a žalovanému, který měl ve věci úspěch a měl by právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady s tímto řízením nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 12. října 2016

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu